

saa høj en Grad, at Folketingets Venstre endog blev kaldt for værre end en Før-ræderbande. Det er meget stærke Ord, men de ere komne fra Højres Side, og paa den Vej er man faret fort. Under Provisorierne har man brugt samme Fremgangsmaade: aldrig er den Sag fra nogen Side, hverken fra Regeringernes eller fra Højres Side, med Tillid lagt i Folketingets Haand, man har i Virkeligheden aldrig villet løse den sammen med Folketinget. Her er slaæet dybe Saar, som der vil gaa Tid, lang Tid med et faa lægt. Hvis den højtærede Konseilspræsident virkelig har tænkt derpaa, synes det mig, at han ikke med nogen Berettigelse kunde foretage sig det Skridt, han har foretaget sig, og jeg tror, at naar han nu siger, at der er intet Statsformaal, der har lidt Skade ved det Skridt, tager han meget fejl. Der er et Statsformaal, der har lidt Skade, megen Skade, ved at det Saar er blevet rippet op. Men jeg har tidligere sagt her i Tinget, og det er jeg villig til at gentage: Vi, Venstre, ere ikke Forsvarsnihilister, vi ønske, at Landet ofrer til denne Sag, hvad der med Billighed kan kræves af Hensyn til Landets Evne og Størrelse, men vi ønske, at Sagen skal forhandles, saaledes at der virkelig i fuld Grad vises Folketinget Tillid, og saa længe man ikke gør det, saa længe man saar Mistillid til Folketinget i den Sag, høster man ogsaa Mistillid igen.

Den højtærede Konseilspræsident har fremført en Undskyldning, flere Undskyldninger for sit Skridt, blandt andet den, at han kunde jo have taget det Beløb som en Overskridelse af de Poster, der vare bevilgede, men det vilde han ikke, fordi Sagen skulde staa ren og klar. Den højtærede Konseilspræsident kunde efter min Mening heller ikke have gaaet den Vej. Her tales jo kun om Poster, som ere selvstændige Poster, som have været foreslaæede af Ministeriet, som have været behandlede som selvstændige Poster og forkastede her i Folketinget. Saadanne Poster kunde paa ingen Maade søges som Overskridelser af Bevillinger til Ammunition og Bygningsforetagender. Det vilde jo være det samme, som om Kultusministeren vilde sige: Ja, nu bygger jeg Museet dernede ved Kallebodstrand, og saa søger jeg det som en Overskridelse af Bevillingen til Ribe Domkirke, eller noget saadant. Det kan der aldeles ikke være Tale om.

Dernæst henviste den højtærede Konseilspræsident til Junigrundloven af 1849, at den jo ikke havde nogen Omtale af Tillægsbevillingsloven, og han kom her ind

paa Forfatningshistorien paa det Punkt siden 1849. Men jeg synes netop, at den Ting viser allerklarst, hvor vanskelig Konseilspræsidenten staaer med sin Opfattelse. Det er rigtigt nok, at i 1849 har den grundlovgivende Rigsdag ikke tænkt sig, hvorledes det skulde gaa med de Bevillinger, der bleve nødvendige i Finansaarets Løb, men man mente, at naar man havde skrevet op, at alle Bevillinger skulde staa paa Finansloven, var den Sag klar. Men snart viste det sig i to Retninger, at det var nødvendigt at faa Tillæg. Den ene Retning var den, som der har staaet saa megen Strid om, de midlertidige Finanslove. Det viste sig snart, at man naaede den 1ste April uden at have nogen Finanslov, og hvad saa? Da sagde vore Fædre ikke, at saa kunde man lade Ministeriet og Administrationen passe den Ting, nej, de vare langt omhyggeligere for Bevillingsretten end som saa. Man enedes derfor om en Form for midlertidige Finanslove, den Form, vi alle kende og have talt saa meget om her, idet man fra alle Sider var enig om, at Bevillingsmyndigheden, Rigsdagen, maatte træde til. Ganske paa samme Maade forholder det sig med Tillægsbevillingsloven. Man enedes ogsaa om Tillægsbevillingsloven, og der uddannede sig en Praksis, en Bevillingspraksis, som alle Parter højede sig for, alle Parter vare enige om Aar efter Aar.

I 1866 skete det, at den ene Del af denne Bevillingspraksis, nemlig Reglen om Tillægsbevillingsloven, blev ført ind i Grundloven, medens den anden Del, om de midlertidige Finanslove, ikke blev ført ind i den, men blev ved at leve som Bevillingspraksis. Og det er heller ikke saa sjældent i konstitutionelle Lande, at man har Grundlove paa Papiret, som man lever efter, men samtidig ogsaa har Bevillingsregler eller andre praktiske Regler, som ere lige saa fæstnede som den Grundlov, der er skreven paa Papiret, og en lige saa sikker og urokelig Del af Forfatningen. Nej, den Henviisning beviser i Virkeligheden ingen Ting for den højtærede Konseilspræsident, men den beviser meget mere for Venstre, som her holder paa denne Praksis. Thi det er sikkert nok, at denne Praksis viser, at her i Landet kan ingen Penge, bør ingen Penge udgives, ingen Udgift afholdes uden med Rigsdagens Samtykke.

Den højtærede Konseilspræsident havde endnu flere Undskyldninger, og jo længere han kom i Rækken, des svagere synes jeg Undskyldningerne bleve. Han havde